

יחידת הבטיחות

תאריך עדכון – 5.9.2021

הוראת עבודה מס' בטי 06 (להלן: "ההוראה") הכשרת מקרקעי ייעור – בטיחות

1. כללי

- 1.1 אופי הבילוי ביערות כולל פעילות נופש ופיקניק ואירועים חברתיים ותרבותיים לצד טיולים ברכב רך, רכב שטח, אופניים, טיולים רגליים בשבילי הליכה ופעילות ספורט.
- 1.2 ציבור המבקרים ביערות הינו מגוון וכולל ילדים, בני נוער, מבוגרים וקשישים, אשר רק חלק מהם הוא בעל ניסיון וכושר הליכה/שהייה בשטח.
- 1.3 כדי להפיק את מירב ההנאה מהבילוי והטיול, וכדי להבטיח את שלומם של המבקרים, באחריות קק"ל להסביר, לכוון ולהנחות את המבקרים בדבר אפשרויות הבילוי והטיול הקיימות בכל יער, כך שכל מבקר יתאים פעילותו בהתאם ליכולתו.
- 1.4 יערות ואתרי קק"ל פרושים בכל המדינה, וקיימת חשיבות רבה ליצירת "שפה משותפת" לציבור. שפה זו תהווה קו מנחה לתכנון תשתיות הבטיחות וטיפול תחזוקתי אחוד לכלל אתרי קק"ל, כדי להבטיח שהתשתיות והמתקנים הנמצאים ביער יעמדו בתנאי הבטיחות הנדרשים, ויביא גם ליעילות וחסכון במשאבים.
- 1.5 על מנת למסד את נושא הכשרת מקרקעי הייעור לבטיחות המבקרים, גיבשה קק"ל "תורת בטיחות למבקרים במקרקעי הייעור" ואשר מתעדכנת מעת לעת, עפ"י הניסיון והלקחים המצטברים. הנוהל שלהלן, מפרט הנחיות להכשרת מקרקעי הייעור, המתבססות על תורת בטיחות המבקרים במקרקעי הייעור.

2. המטרה

מטרת הנוהל לקבוע הנחיות לאופן הכשרת מקרקעי הייעור (מבחינה בטיחותית) לשימוש הציבור.

3. תוכן

4. הגדרות

ראה "נוהל מס' 15.11.02 – בטיחות מבקרים ביערות קק"ל – עקרונות ודרכי פעולה".

5. הכשרת תשתיות הבטיחות

- 5.1 במהלך הכשרתו של היער מבחינה בטיחותית, ישולטו התשתיות ביער, כמפורט בנספח א'.

יחידת הבטיחות

6. שגרת תחזוקת הבטיחות

6.1 לאחר הכנת תכנית הבטיחות וביצועה בשטח, יש לשמור על שגרת תחזוקה של מערכות הבטיחות. אופן ביצוע התחזוקה ואת הפיקוח והמעקב אחר הביצוע, יעשה כמפורט להלן ועל פי המוגדר בהנחיות "תורת הבטיחות", המתפרסמות ע"י קק"ל מעת לעת.

6.2 עקרונות ניהול הבטיחות

6.2.1 היערן הגושי משמש כאחראי על הבטיחות ביער. בכלל זה הוא אחראי לוודא שכל המיתקנים, התשתיות והשילוט המיועדים לציבור המטיילים ימצא במצב בטיחותי תקין בכל עת.

6.2.2 היערן הגושי יקיים סיורים ובדיקות שגרתיים, כדי לוודא קיום של רמת הבטיחות הנדרשת ביער. פירוט תדירות הסיורים והבדיקות ואופן הרישום והדיווח על ביצועם, ניתנים בטפסים המצורפים לנוהל זה. בנוסף יקיים היערן הגושי סיורים ובדיקות לאחר אירועי בטיחות ו/או תנאי מגז אוויר קיצוניים על מנת לבחון את השפעתם/השלכותיהם על תשתית הבטיחות.

6.2.3 היערן הגושי ידווח כלהלן:

א. דיווח בכתב על הליקויים שתוקנו ועל ליקויים המחייבים המשך טיפול, יועבר למנהל האזור.

ב. העתקים מהדיווחים יתויקו בתיק השטח.

6.3 תדירות ומהות הבדיקות

היערן הגושי או מי מטעמו יבצע סיורים ובדיקות כמפורט להלן:

6.3.1 חניון פיקניק ומתקניו

ייבדק פעמיים בשנה – לקראת חגי תשרי וניסן. מתכונת הבדיקה בהתאם למפורט בטופס ביקורת חניונים.

6.3.2 מתקני משחקים

המתקנים ייבדקו על פי הנחיות מכון התקנים. בנוסף יבדקו אחת לשנה על ידי בודק חיצוני מוסמך על ידי המכון.

מתכונת הבדיקה בהתאם למפורט בטופס ביקורת מתקני משחק.

6.3.3 שבילי טיול רגלי

א. ייבדקו פעמיים בשנה - לקראת חגי תשרי וניסן.

ב. מתכונת הבדיקה הינה ללכת בשביל לכל אורכו, ולוודא תקינות התשתית הבטיחותית להולכים, וקיום סימון ושילוט מעודכנים וברורים, בהתאם למפורט בטופס ביקורת שבילי טיול רגלי/אופניים.

6.3.4 שבילי אופניים

א. ייבדקו ארבע פעמיים בשנה – שתי בדיקות לקראת חגי תשרי וניסן.

ב. מתכונת הבדיקה הינה ללכת/לרכב בשביל לכל אורכו, ולוודא תקינות התשתית הבטיחותית לרוכבים, וקיום סימון ושילוט מעודכנים וברורים, בהתאם למפורט בטופס ביקורת שבילי טיול רגלי/אופניים.

6.3.5 מתקנים הנדסיים (מצפור/מגדל תצפית/גשר/ מבנה)

יחידת הבטיחות

- א. ייבדקו, פעמיים בשנה על ידי עובד קק"ל - לקראת חגי תשרי וניסן.
- ב. מתכונת הבדיקה תכלול בדיקת שבילי הגישה, קיום שילוט ספציפי לאתרים הנ"ל ומצבם הבטיחותי של הקירות, המדרגות והמעקות, ובהתאם למפורט בטופס ביקורת ייעודי.
- ג. בדיקת מהנדס קונסטרוקציה תיעשה אחת לתקופה, כנדרש בחוק.
- 6.3.6 דרכי קהל**
- א. ייבדקו פעמיים בשנה - לקראת חגי תשרי וניסן, ובנוסף - לאחר אירוע גשם משמעותי.
- ב. מתכונת הבדיקה תיעשה בהתאם להגדרת הדרך, תוך שימת דגש לנושא השילוט, בטיחות בתשתיות ועבירות, ובהתאם לטופס ביקורת דרכים.
- 6.3.7 דרכי קהל 4X4 - ייבדקו פעם בשנה.**
- 6.3.8 שערים**
- ייבדקו פעמיים בשנה - לקראת חגי תשרי וניסן. מתכונת הבדיקה תיעשה בהתאם לסוגי השערים.
- 6.3.9 אתרי שהייה ובילוי/ מערות מוסדרות**
- א. ייבדקו פעמיים בשנה לקראת חגי תשרי וניסן.
- ב. מתכונת הבדיקה תיעשה בהתאם לסוג ולאופי האתר ומרכיבי התשתיות שבו. בכל מקרה - תכלול התייחסות ליציבות קירות וגג של מערות, דרכי גישה ושבילים, שילוט, קיום גידור, מעקות וסולמות תקינים ושלמים וכו', ובהתאם לטופס בדיקה ייעודי לאתר.
- 6.3.10 אתרי מים**
- א. ייבדקו פעמיים בשנה לקראת חגי תשרי וניסן.
- ב. מתכונת הבדיקה תכלול תקינות שילוט הבטיחות והאמצעים הנוספים, ובהתאם לטופס הבדיקה הייעודי.
- 6.3.11 מערך כניסה**
- א. ייבדק פעמיים בשנה - לקראת חגי תשרי וניסן.
- ב. מתכונת הבדיקה תכלול תקינות שלט הוראות התנהגות ובטיחות למטיילים, המפה וההסבר.
- 6.3.12 בטיחות במחנות תקופתיים**
- הטיפול הבטיחותי במחנות תקופתיים, כגון: מחנות נוער, יהיה בדומה לנדרש באתר שהייה ובחניון לילה גם יחד. ייבדקו פעמיים בשנה לקראת חופשת הקיץ ולקראת חגי ניסן.
- היערך הגושי או מי מטעמו יקיים סיורים ובדיקות לאחר אירועי בטיחות ו/או אירוע של תנאי מזג אוויר קיצוניים ויבחן את השפעתם/השלכותיהם על תשתית הבטיחות.
- 6.4 טיפול במפגע**

יחידת הבטיחות

- 6.4.1 אם התגלה מפגע או ליקוי בטיחותי חמור – היערן הגושי יפעל לתקנו באופן מיידי.
- 6.4.2 אם לא ניתן לתקן את הליקוי מיד - המקום יגודר וישולט, או ייסגר, או ייחסם, כך שלא ניתן יהיה להגיע אליו בדרך אקראית. מקרה כגון זה ידווח טלפונית למנהל האזור ויתקיים תיעוד בכתב.
- 6.4.3 ליקויים שלא ניתנים לפתרון מיידי - יועברו לטיפולו של מנהל האזור. יודגש, כי החלטה על סגירת יער, מצפור, שביל או דרך, מכל סיבה שהיא, תינתן ע"י מנהל המרחב, בתיאום עם ממונה בטיחות מבקרים ארצי, אשר יהיה אחראי לפרסם את החלטתו באמצעי התקשורת (רדיו, טלוויזיה, עיתונות וכו'). הדיווח על הליקוי שהביא להחלטה הנ"ל - יתועד בכתב.

7. פיקוח ובקרה

סגן מנהל המרחב ירכז את פעילות כל האזורים והיערנים המופעלים בתחום המרחב שעליו הוא מופקד, ויוודא שהביקורת ותיקון הליקויים מתבצעים בהתאם לנוהל ועל פי דיווח מנהלי האזורים.

8. בטיחות בטיולים/אירועים/טקסים המבוצעים על ידי קק"ל

- 8.1 בטיולים/אירועים/טקסים המאורגנים על ידי קק"ל, כללי ההתנהגות והבטיחות מחייבים את המדריכים ו/האחראים לאירוע, וזאת על מנת להבטיח את בטיחות המשתתפים בפעילות.
- 8.2 חשיבות רבה נודעת להבאת הכללים המחייבים לידיעת כל סגל ההדרכה והאירועים למיניהם, הכולל מדריכים עצמאיים ומתנדבים.
- 8.3 כללי התנהגות עיקריים למדריכים ולרכזים ירועננו באחריות רכזי ההדרכה באגף החינוך ובקשרי ציבור כל ששה חודשים, והם יוודאו את הפצתם לכל המדריכים.
- 8.4 הנחיות נוספות הנוגעות לבטיחות וביטחון באירועים ראה: "נוהל מס' 16.06.10 – בטיחות וביטחון באירועי קק"ל".

9. פרסומי קק"ל למבקרים

- 9.1 כללי התנהגות ובטיחות למטיילים ביערות, המופיעים בכניסה ליער, מופיעים גם באתר האינטרנט של קק"ל.
- 9.2 חייבת להיות התאמה טרם פרסומם בין התוכן המופיע בפרסומים לבין הנחיות תורת הבטיחות. הפרסומים יעברו אישור על ידי מנהל קהילה ויער ממונה בטיחות מבקרים ארצי והמחלקה המשפטית ו/או יועץ משפטי.

10. הסברת בטיחות למבקרים

קק"ל תשלב, בתשדירי פרסום והסברה באמצעי המדיה השונים, את נושא הבטיחות בעת הביקורים ביערותיה ואת האחריות המוטלת על המבקרים בעת הביקור.

יחידת הבטיחות

11. בקרה

- 11.1 מנהל המרחב יבקר אחת לשנה את עדכניותם של מערכות הבטיחות במרחב.
- 11.2 ממונה בטיחות מבקרים ארצי יבצע פיקוח ובקרה באופן תדיר באתרים קולטי קהל.
- 11.3 במסגרת הבקרה, יש לבדוק באם תחזוקת היערות ופעולות התחזוקה נעשו עפ"י ההנחיות.

12. אחריות

- האחריות ליישום נוהל זה חלה על מנהל בטיחות מבקרים, מנהל המרחב הנוגע, מנהל מפ"ק ועל כל בעל תפקיד בק"ל כנגזר מתוכן הנוהל.
- האחראי לעדכון הנוהל ובדיקת התאמתו לצרכי הקרן הקימת לישראל יהיה מנהל מפ"ק.

13. נספחים

נספח א' – הכשרה ותחזוקת תשתיות היער.

יחידת הבטיחות

נספח א'

הכשרה ותחזוקת תשתיות היער

הערה: לפני ביצוע ההכשרה ותשתיות ויער כמפורט להלן, יש להתעדכן בהוראות העדכניות הניתנות ע"י ממונה בטיחות מבקרים ארצי

1. כניסה והמבואה ליער

1.1 הכניסה והמבואה ליער ישלטו בשילוט תקני כדלהלן:

1.1.1 שילוט תיירותי ג- 32 הממוקם על הכביש, 250 מ' לפני הכניסה ליער, תפקידו להתריע בפני נהג על היעד הקרוב (ההתקנה ע"י החברה הלאומית לדרכים).

1.1.2 שילוט תיירותי ג- 37 הממוקם בכניסה ליער כמפורט ב"ספר השילוט ביער" בתוספת איור של סימון שבילים (הוועדה לשבילי ישראל), כאשר הדרך מסומנת (ההתקנה ע"י החברה הלאומית לדרכים).

1.2 מערך הכניסה ליער

שלט הוראות התנהגות ובטיחות למטיילים ומפה. ההוראות יופיעו על גבי השלט בשלוש שפות: עברית, ערבית ואנגלית (כמפורט ב"ספר שילוט היער") כמפורט בעמוד הבא.

2. דרכים - שילוט

2.1 הדרכים ביער ישולטו על פי תורת השילוט של קק"ל, למעט בכניסה וביציאה מהיער לכביש, שם יתווספו שלטים בהתאם למפורט לעיל בסעיף 1.1 לעיל.

2.2 ביער שלשה סוגי דרכים:

2.2.1 דרך קהל - לכל רכב או לרכב 4x4;

2.2.2 דרך יער;

2.2.3 דרך שירות.

2.3 דרך קהל לכל רכב

מבנה הדרך מבוסס על המקובל מקצועית בקק"ל לדרכי יער, בהתאם לתשתית הקרקע/ מצע ולהיבטים סביבתיים. הדרך מאפשרת נסיעה לרכב פרטי וחלקן אף לאוטובוסים.

2.3.1 בתחילת הדרך, לאחר שלט המבואה - שלוט הגבלת מהירות 30 קמ"ש ותוספת שילוט "דרך ללא שוליים ועם עיקולים" - סע לאט ובזהירות".

2.3.2 בצומת דרכי קהל יוצב שילוט זהירות, מותנה במצב בשטח.

יחידת הבטיחות

2.3.3 בסיום דרך קהל ויציאה לכביש – שלט עצור.

מטיילים יקרים, למען בטיחותכם, הקפידו על הכללים האלה:

- (1) האחראיות לשלומכם בעת ביקורכם ביער והשימוש במתקניו חלה עליכם. אל תסכנו את עצמכם ואת המבקרים האחרים. התאימו את פעילותכם לתנאי השטח ומזג האוויר. הצטיידו בהתאם.**
- (2) השתמשו אך ורק בדרכים ובשבילים המסומנים על ידי קרן קימת לישראל או הוועדה לשבילי ישראל. דרכי היער מיועדות לכלי רכב, להולכי רגל ולרוכבים גם יחד. הישמרו והתנהגו בהתאם. התאימו את תנועתכם לתנאי הדרך ולתנאי מזג האוויר. היזהרו מהחלקה ומדרכים בוציות.**
- (3) אל תיכנסו ואל תתקרבו לבורות, למערות, למבנים וכדומה. אין להתקרב לשפת מצוקים, גלישת צוקים וטיפוס עליהם – אסורים.**
- (4) אין להיכנס למקווי מים ואין לשתות מהם.**
- (5) היזהרו באש. אל תבעירו אש אלא במקומות ובמתקנים המיועדים לכך. בסיום הפעילות הקפידו לכבות את האש כליל.**
- (6) שמרו על הניקיון. אספו את האשפה למתקנים המיועדים לכך, או קחו אותה עמכם.**
- (7) אין להתוות או לשלט דרכים ושבילים ולהקים מתקן כלשהו ביער.**
- (8) היער ומתקניו פותחו בשבילכם ולהנאתכם. שמרו על החי, על הצומח ועל הדומם שביער.**
- (9) השהייה ביער בשעות החשיכה אסורה. השהייה בשעות החשיכה תתאפשר בתנאי שיינתן בה מענה בטיחותי כנדרש.**

למוקד "קו ליער" של קק"ל התקשרו: 1-800-350-550

יחידת הבטיחות

- 2.3.4 בדרך חד כיוונית, יש להציב בראשית הדרך שילוט, וכן בצומת בו נפגשים עם דרך נוספת, כולל הצבת שילוט "אין כניסה" בכיוון הנגדי.
- 2.3.5 בפניה מדרך קהל לדרך יער יופיע שלט הכוונה המורה על כיוון הנסיעה בהתאם לתורת השילוט.
- 2.3.6 לכל דרך קהל תותאם רמת תשתית הבטיחות בהתאם לתנאי השטח, לסיכונים פוטנציאליים וסוג המשתמשים.

2.4 דרך קהל לרכב 4x4

- בדרך זו, המיועדת לרכב רב מינוע בלבד - יתווסף בכניסה לדרך ציון "דרך לרכב 4X4".
- 2.5 **המלצה כללית**: כל השלטים יהיו בגובה 1.30 מעל הקרקע. גודל דומה לתמרור עירוני.

3. חניון פיקניק

- 3.1 שלט הכוונה לחניון.
- 3.2 **מגרש חנייה, כולל שילוט "חנייה"**.
- 3.2.1 אם ניתן - הפרדה בין חניית אוטובוסים ומכוניות פרטיות וציון בשלט: "חניית אוטובוסים".
- 3.2.2 במקרה שמגרש החנייה נמצא מחוץ לתחום הדרך, הצבת שילוט "עצור" ביציאה מהמגרש לדרך היער.
- 3.2.3 במקומות שמתבקש, תבוצע הפרדה פיזית בין מקום החנייה למכוניות לבין חניון הפיקניק הצמוד אליו (באמצעות בולי עץ, בולדרים וכדו').

3.3 שטח החניון

- 3.3.1 אם יש בעיות בטיחות, כדוגמה: מדרון, מצוק, בור, קירבה לדרך היער וכד' - הצבת שילוט התראה בכיוון הסכנה ו/או פתרון פיסי אם נדרש.
- 3.3.2 יש לטפל בהסדרת מפגעים אפשריים עד מרחק של 30 מ' מהריהוט הקיצוני בחניון, אלא אם כן קיים תיחום טבעי או מלאכותי אחר.
- 3.3.3 מיקום הצבת השולחנות חייב להיות על משטח ישר, ככל שניתן.
- 3.3.4 מצלה (מנגל) ומתקן לריכוז גחלים - יותקנו אך ורק בשטח נקי מעשבייה, ובסמיכות אליו יהיו ענפי העצים גזומים בגיזום גבוה.
- 3.3.5 מתקני משחק לילדים אם קיימים, חייבים לעמוד בתקן מכון התקנים, כולל שילוט ייעודי כמוגדר בתקן.
- 3.3.6 מתקן למשחקי כדור צריך להיות מרוחק ממקום התכנסות אנשים, ומומלץ להתקין גדר רשת למנוע בריחת הכדור.
- 3.3.7 בחניון פיקניק - גובהם של גדמי עצים יהיה הקרוב ביותר לפני הקרקע, כך שלא יהווה סכנה.

יחידת הבטיחות

3.3.8 אחת לשנה יערך בחניון סקר עצים, לאיתור עצים וענפים המהווים סיכון.

4. חניון לילה

בנוסף להוראות לגבי חניון פיקניק, בחניון לילה יוצב שילוט המגדיר את החניון כחניון לילה, יצוין גבול שטח החניון וכן הנחיות התנהגות ייעודיות.

5. מצפורים

5.1 שלט הכוונה עם שם המצפור.

5.2 מצפורים הממוקמים בקרבת מצוק/תהום/מדרון – יתוחמו בצד הפונה לסכנה במעקה/גדר אבן, עץ, מתכת בגובה 1 מ' לפחות, על מנת למנוע תנועה לכיוון. בנוסף, יוצב שלט המתריע על איסור מעבר מצדי המעקה ומעליו.

6. שביל טיול רגלי

6.1 בראש השביל יוצב שלט הכולל ציון שמדובר בשביל להולכי רגל, משך הליכה משוער וסיווגו לפי דרגת קושי:

6.1.1 מסלול למשפחות;

6.1.2 מסלול למיטיבי לכת;

6.1.3 מסלול אתגרי;

6.2 השבילים שפותחו וסומנו ע"י הוועדה לשבילי ישראל (ולא ע"י קק"ל) מיועדים כולם למיטיבי לכת, וההוראה לגביהם תינתן בהתאם.

6.3 רוחב השביל יותאם למעבר אדם אחד בו זמנית, ובהתאם לתנאי השטח.

6.4 לכל סוג שביל תותאם רמת תשתית הבטיחות בהתאם לתנאי השטח, לסיכונים פוטנציאליים ולסוג המשתמשים.

7. שביל לרכיבת אופניים

7.1 בראש השביל יוצב שלט הכולל ציון שמדובר בשביל לרכיבת אופניים, וסיווגו לפי דרגת קושי:

7.1.1 שביל לרמת רכיבה בסיסית.

7.1.2 שביל לרמת רכיבה בינונית.

7.1.3 שביל לרמת רכיבה גבוהה.

7.2 במפגש של שביל אופניים עם דרך רכב - יש להציב שילוט אזהרה.

7.3 לכל סוג שביל תותאם רמת תשתית הבטיחות בהתאם לתנאי השטח, לסיכונים פוטנציאליים ולסוג המשתמשים.

8. בורות/בארות

בורות/ בארות פתוחים מהווים סיכון בטיחותי, לפיכך, יש לחסום ו/או לגדר כל פתח בור הנמצא במרחק של עד 5 מ' מכל צד של דרך, או בקרבת אתר הפתוח לביקורי קהל.

יחידת הבטיחות

9. מערות ומחילות מסתור

9.1 ככלל, הכניסה למערות אסורה, עקב סכנת התמוטטות או קדחת המערות. במערות הסמוכות לדרך/שביל – יש להציב שלט ייעודי האוסר כניסה.

9.2 מערה/מחילת מסתור שנבדקה והוכשרה לביקורי קהל – יוצב שלט הנחיות בכניסה המציין את אורכה במטרים, או לחילופין – משך זמן השהות, ציון הסכנות כגון: רטיבות, סכנת החלקה, הצטיידות באמצעי תאורה וכד'.

10. מגדלי תצפית

10.1 מגדל פתוח למבקרים

10.1.1 מחייב אישור מקדים של קונסטרוקטור, כולל ציון מספר אנשים מרבי בו זמנית שיכולים לשהות בו.

10.1.2 שלט הנחיה המגביל את מספר האנשים, ומציין את חובת זהירות בשימוש במדרגות.

10.1.3 בדיקת קונסטרוקטור לתקינות ויציבות המגדל, אחת לתקופה כנדרש בחוק.

10.2 מגדל סגור למבקרים

המגדל יהיה מגודר בגדר גבוהה ומאסיבית והשער נעול. הצבת שילוט מתריע האוסר כניסה.

11. אתרי שהייה ובילוי

אתר מפותח ובו עשוי להיות מגוון של תשתיות, בין היתר: שבילים, חניונים, שרידים ארכיאולוגיים, מבנים היסטוריים. הטיפול הבטיחותי יהיה בכל תשתית לפי אפיונה.

12. בטיחות במחנות תקופתיים

הטיפול הבטיחותי במחנות תקופתיים, כגון: מחנות נוער, יהיה בדומה לנדרש באתר שהייה ובחניון לילה גם יחד.

12.1 שהייה ופעילות בשעות החשיכה

12.1.1 ככלל, השהייה והפעילות ביער בשעות החשיכה - אסורה.

12.1.2 פעילויות בשעות החשיכה תתאפשר בתנאי שיינתן בהן מענה בטיחותי כנדרש, ובהתאם למדיניותה בנושא פעילות ואירועים במקרקעי הייעור.

13. מקווי מים

ככלל, הכניסה והרחצה בהם אסורה. יש להציב שילוט: "הכניסה למים והרחצה בהם אסורה".

14. פסלים ומיצגים

בחניון או ברחבי היער, יש להציב שילוט האוסר טיפוס עליהם או פגיעה בהם.

15. אתרי עבודה ביער

יחידת הבטיחות

יש לסמן ולשלט בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) התשנ"א - 1988, פרק א' הוראות כלליות, ס"ק 6, ס"ק ג'.

16. אתרי רעייה

יש לוודא שתשתיות הרעייה (גידור וכדו') אינן חוסמות מעבר בתשתיות קהל (דרכים, שבילים ועוד). בדרכים אחרות, דרך שרות או דרך יער, יש להציב שילוט התראה מתאים במקום החסימה.

17. תשתיות / שילוט של גורמים זרים

תשתיות או שילוט שפותחו או הוצבו ביער שלא על ידי קק"ל ושלא באישורה, מחייבים התייחסות מתאימה של קק"ל כגון: הסרת התשתית או הצבת שלט איסור שימוש, בסמוך לגילוי דבר קיומה של התשתית.

18. יער ללא תשתיות לקהל

במקומות שאינם מפותחים לביקור קהל ושבהם קק"ל מזהה שימוש המוני ותדיר של קהל, יוצב שלט המציין שהאתר אינו מוסדר על ידי קק"ל ולכן אין לבקר בו. מומלץ כי במקום כזה, בגין הביקוש הציבורי, קק"ל תשקול את היתרונות להכשרת האתר לקהל.